

Livet selv ere stegne, og fordi Arbeidet og Arbeidsproducterne af de fleste Slags ere stegne med Udviklingen i de sidste 20 Aar. Jeg tilstaaer, at jeg har anseet denne Kjendsgjerning for ligesaa evident og for ligesaa lidet at trænge til noget Beviis, som at Temperaturen i Mai Maaned er varmere end Temperaturen i Februar. Jeg troede, at det var een af de Kjendsgjerninger, paa hvis Sandhed Erfaringen saa at sige havde givet os Troen i Hænderne. Ikke desto mindre maa jeg erkjende, at Beviset for denne Kjendsgjernings Virkelighed maa kunne præsteres, da den ellers vilde mangle Realitet, og jeg skal derfor ogsaa forsøge at fremlægge en Samling Beviser til Støtte for, hvad jeg har kaldt denne evidente Kjendsgjerning, skjøndt jeg ikke kan nægte, at jeg gjør dette med en vis Uvished, fordi jeg maa befrygte, at de, der ikke have ladet sig overbevise af den daglige Erfaring, som de selv sikkert ogsaa kunde have havt Leilighed til at gjøre, maaskee heller ikke ville finde de Data, som kunne samles og fremlægges som Kjendtegn paa den tiltagne Dyrhed, for tilstrækkelig talrige eller omfattende, og fordi der altid af dem vil kunne paaberaabes Undtægelse fra den almindelige Regel, af hvilke de, der ikke ville erkjende dennes Gyldighed, ville søge at danne en modsat Regel.

Den nuværende Undersøgelse skal altsaa gaae ud paa at bevise, at Fordringerne til Livet i de sidste 20 Aar ere stegne, og at Priserne paa Arbeidskraften og Arbeidsproducterne ligesom overhovedet paa de fleste af de Gjenstande, der udfordres til Fornødenhedernes Tilfredsstillelse, i Almindelighed ere stegne. Den første Deel af dette Beviis turde være lettest at føre, thi det tør ligefrem paaberaabes, at Fordringerne til Livet nødvendigtvis altid maae stige med den tiltagende Udvikling, eller, hvad man kalder, Civilisationens Udbredelse; og Ingen vil vel falde paa at nægte, at den menneskelige Aand i vort Aarhundrede har gjort vidunderlige Seiervindinger, af hvilke Kræfternes Udvikling har været den naturlige undædelige Folge. Kræfternes Udvikling vilde ogsaa være henfigtløs, den menneskelige Anstrengelse vilde være uden Maal og Mæed,

naar ikke Fordringerne til Livet stige med ethvert Fremskridt, med enhver lyfket Anstrengelse. Det er netop det, der ikke blot betegner Forskjellen mellem den civiliserede og den uciviliserede Tilstand, men betegner ethvert Fremskridt paa Civilisationens Bane, at Fordringerne til Livet stige, ligesom Midlerne til at tilfredsstille den menneskelige Attraa i alle Retninger tiltage og udvikle sig. Ligesom den Nation, der er civiliseret, forlanger at boe, at ernære og at klæde sig bedre end den vilde eller den uciviliserede, ligesom hiin søger at tilfredsstille sin Attraa til aandelige Nydelser og legemlig Bevæmmelighed og Udspreddelse paa en ædlere Maade end denne — ligesom hiins Fremskridt i Cultur avler Fordringer til Livet, hvorefter denne ikke engang har en Anelse, saaledes staaer den ene Tid hos en civiliseret Nation over den anden, og Fordringerne til Livet stige i samme Forhold, som Kræfternes Udvikling i den ene Tid overgaaer den andens. All Historie beviser dette, fordi det er en ligefrem Folge af den menneskelige Natur. Man kan derfor trostigt undlade at tage Hensyn til dem, som, naar de ikke kunne benægte, at det virkelig forholder sig saaledes, paa staae, at denne Tingenes Orden er en Orden, som netop maa modarbejdes, thi deres Paastand løber i Grunden ud paa, at man skal søge at forandre Menneskenaturen og omskyrte den Orden, der er begrundet i denne. En saadan Paastand fortjener lige lidt Paaagtelse, hvad enten den er alvorlig meent, eller kun fremsættes som en Paradox. Jeg vender mig nu til en anden Deel af den tilsigtede Bevisførelse.

Hvorledes stille Priserne paa Livets Fornødenheder sig nu og for 20 a 25 Aar siden?

Vi ville først undersøge Kornpriserne, ikke fordi jeg anseer dem for en sikker Regulator af alle andre Priser, eller fordi jeg antager, at Fluctuationerne i Kornpriserne have tilsvarende Fluctuationer i alle andre Tingers Priser tilfølge; men fordi jeg maa erkjende, at en høj Priis paa Korn i to Henseender influerer paa Livets Dyrhed, først umiddelbart, da Korn overalt og af Alle forlanges i store Quantiteter og udgjør en ikke ringe Deel af Enhvers